

Sirküler Tarihi : 30/06/2021

Sirküler No : 2021 / 111

KDV İADESİ VE KAMBIYO MEVZUATI AÇISINDAN İHRACAT BEDELİNİN YURDA GETİRİLME ZORUNLULUĞU

1. Katma Değer Vergisinde İhracat İstisnası

1.1. İstisnanın Kapsamı

3065 sayılı KDV Kanunu'nun 11. maddenin 1. fıkrasının c bendinde, ihraç edilmek şartıyla imalatçılar tarafından ihracatçılara teslim edilen mallara ait Katma Değer Vergisinin tahsil edilmeyerek tecil edilmesi ve teslim tarihini takip eden aybaşından itibaren 3 ay içinde ihraç edilmesi halinde, tecil edilen verginin terkin edilmesi öngörülerek bu işlemler katma değer vergisinden istisna edilmiştir. Sadece mal teslimleri için geçerli olan bu istisnada ihraç kaydıyla mal teslim eden imalatçılar, yüklenmiş oldukları ancak indiremedikleri katma değer vergisini iade alma hakkına sahiptirler.

1.2. Teslim ve Hizmetlerin İhracat Sayılması İçin Gerekli Şartlar

Ayrıca teslimin ihracat teslimi sayılabilmesi için malın, Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkarak bir dış ülkeye veya bir serbest bölgeye ulaşması ya da gümrüksüz satış mağazalarında satılmak üzere bu mağazalara veya bunların depolarına veya yetkili gümrük antreposuna konulması gerekmektedir.

3065 sayılı Kanunun 12. maddesinin 2. fıkrasında bir hizmetin ihracat hizmeti sayılabilmesi için gerekli olan şartlar belirtilmiştir. Buna göre; hizmetlerin yurt dışındaki bir müşteri için yapılmış olması gerekmekte olup hizmetten yurt dışında faydalanılmalıdır.

3065 sayılı Kanunun 12. maddesinin 3. fıkrasında ise serbest bölgelere yapılan fason hizmetin hizmet ihracı sayılabilmesi için serbest bölgelerde faaliyet gösteren müşteriler için yapılmış olması ve fason hizmetten serbest bölgelerde faydalanılması şart koşulmuştur.

Yukarda belirtilen şartları sağlayan teslim ve hizmetler ihracat sayılır ve bu işlemler Katma Değer Vergisinden müstesnadır. Söz konusu işlemlere ilişkin mükellefler tarafından yüklenen katma değer vergileri KDV Kanunun 32. maddesinde belirtilen şartlar dâhilinde iade alınabilir.

1.3. Katma Değer Vergisi İadesi ve İade İçin Gerekli Belgeler

3065 sayılı Kanunun 32. maddesi uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen Katma Değer Vergisi, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanacak Katma Değer Vergisinden indirilir. Vergiye tabi işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması hallerinde indirilemeyen Katma Değer Vergisi, işlemin gerçekleştiği dönemi izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar talep edilmesi şartıyla Maliye Bakanlığınca, tespit edilecek esaslara göre bu işlemleri yapanlara iade olunur.

1.3.1. Gümrük Beyannameli Mal İhracından Kaynaklanan İade Taleplerinde Aranılan Belgeler

1.3.2. Türkiye'de İkamet Etmeyenlere Özel Fatura ile Yapılan Satışlardan (Bavul Ticaretinden) Kaynaklanan İade Taleplerinde Aranılan Belgeler

1.3.3. Hizmet İhracından Kaynaklanan İade Taleplerinde Aranılan Belgeler

1.3.4. Roaming Hizmetlerinden Kaynaklanan İade Taleplerinde Aranılan Belgeler

1.3.5. Serbest Bölgelerdeki Müşteriler İçin Yapılan Fason Hizmetlerden Kaynaklanan İade Taleplerinde Aranılan Belgeler

1.3.6. Yolcu Beraberi Eşyadan Kaynaklanan İade Taleplerinde Aranılan Belgeler

1.3.7. Türkiye'de İkamet Etmeyen Taşımacılar ile Fuar, Sergi, Panayır Katılımcılarına Yapılan Teslim ve Hizmetlerden Kaynaklanan İade Taleplerinde Aranılan Belgeler

1.3.8. Dâhilde İşleme İzin Belgesi Sahibi Mükelleflere İhraç Kaydıyla Yapılan Teslimlerden Kaynaklanan İade Taleplerinde Aranılan Belgeler

- Standart iade talep dilekçesi
- İhraç kaydıyla teslim faturaları veya listesi
- Gümrük beyannamesi veya listesi
- DİB onaylı örneği
- 3065 sayılı Kanunun geçici 17 nci maddesi uygulamasında aranan, satıcı veya alıcılar nezdinde düzenlenmiş olan özel amaçlı YMM raporu
- İhraç kaydıyla teslimin yapıldığı döneme ait indirilecek KDV listesi.

2. İhracat Bedellerinin Yurda Getirilmesine İlişkin Yasal Mevzuat

2.1. İhracat Bedelinin Yurda Getirilmesi ve Özellikli Durumlar

Madde hükmü uyarınca bedellerin yurda getirilme süresi fiili ihraç tarihinden itibaren 180 günü geçemez. Yurda getirilen ihracat bedellerin bir bankaya satılma zorunluluğu ise bulunmamaktadır. Daha önce geçerli olan, bedellerin en az %80'inin bir bankaya satılması zorunluluğu 56 numaralı Tebliğ ile kaldırılmıştır.

Öte yandan İhracat Genelgesinin 4. maddesinin 6. fıkrası uyarınca İran, Suriye ve Lübnan'a yapılan ihracat işlemleriyle ilgili olarak ihracat bedelinin 180 gün içinde yurda getirilme mecburiyeti aranmamaktadır.

2.2. İhracat Bedelinin Tahsil ve Transfer Şekilleri

İhracat Genelgesinde yer aldığı üzere ihracat bedeli; yurtdışındaki bankadan transfer edilebileceği gibi bedelin yurtdışından getirilmesi şartıyla çek ile veya yurtdışından verilmiş kredi kartı ile tahsil edilebilir veya yolcu beraberinde efektif olarak yurda getirilebilir.

2.3. İhracat Hesabının Kapatılması

Bankalar da ihracat bedellerinin yurda getirilmesini izlemekle yükümlüdür.

Bedelin en az %80'inin bir bankaya satılma zorunluluğu kaldırılmıştır. Bununla birlikte bankalarca söz konusu bedellerin yurda getirildiğine dair Tebliğin ekinde yer alan İhracat Bedeli Kabul Belgesi düzenlenmesi şart koşulmuştur. Yani, özelliği olan ihracat için tebliğ ve genelgede öngörülen süreler saklı kalmak kaydıyla, ihracat bedeli dövizlerin (avans dahil) fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içinde yurda getirilmesi ve İBKB düzenlenmesi halinde ihracat hesabı aracı banka nezdinde kapatılır. Ancak mücbir sebep veya haklı durumların varlığı nedeniyle bedelin yurda getirilememesi halinde hesabın kapatılması için ek süre talep edilebilmektedir.

Öte yandan Tebliğin 10. maddesinde yer alan düzenlemeyle, yurda gelen ihracat bedelinin beyannamede yer alan bedelden noksan olması halinde ihracat hesaplarının, noksanın miktarına göre, aracı bankalarca veya ilgili Vergi Dairesi Başkanlıkları/Müdürlüklerince veya Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından terkin edilmek suretiyle kapatılmasına imkân tanınmıştır.

2.4. İhracat Hesabının Kapatılmaması Halinde Yapılacak İşlemler

İlgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce, aracı bankanın ihbarını müteakip 10 iş günü içinde ilgililere hesapların kapatılmasını teminen 90 gün süreli ihtarname gönderilir. Bu süre içinde hesapların kapatılması veya Tebliğin 9'uncu maddesinde belirtilen mücbir sebep hallerinin ya da haklı durumun belgelendirilmesi gereklidir.

Mücbir sebeplerin varlığı halinde, mücbir sebebin devamı müddetince altışar aylık dönemler itibarıyla ilgili Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce ek süre verilir. Vergi Dairesi Başkanlığınca veya Vergi Dairesi Müdürlüğünce verilen 24 aylık ek sürenin sonunda mücbir sebebin devamının belgelenmesi halinde açık ihracat hesabının kapatılmasına ilişkin talepler ise Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından incelenip sonuçlandırılır.

Bu durumda verilecek idarî para cezası yurda getirilmesi gereken paranın yüzde iki buçuğundan fazla olamaz.

3. Değerlendirme ve Sonuç

48 nolu Tebliğ ve bu tebliğe istinaden çıkarılan İhracat Genelgesi ile kambiyo mevzuatı açısından ihracat bedellerinin yurda fiili ihraç tarihinden itibaren 180 gün içerisinde getirilmesi, İhracat Bedeli Kabul Belgesi düzenlenmesi ve bu belgenin ibrazı şartıyla aracı banka tarafından ihracat hesabının kapatılması öngörülmüştür.

Bununla birlikte kambiyo mevzuatı açısından yurda getirilen ihracat bedelinin %80'nin bir bankaya satılması zorunluluğuna 31.12.2019 tarihinde yürürlüğe giren 56 numaralı Tebliğ ile son verilmiştir. İhracat bedelinin haksız yere yurda getirilmemesi halinde ise 1567 sayılı Kanun kapsamında cezai yaptırımlar öngörülmüştür.

